



# ΚΥΡΙΑΚΗ

## ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ



«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 866²	Μεγάλῃ Δευτέρᾳ βράδῃ 10 Ἀπριλίου 2017 (2002)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

## Τέσσερα κόμματα, ὀκτὼ «οὐαί»

**Ἀ**κούσατε, ἀγαπητοί μου, τὸ ἱερὸ καὶ ἅγιον εὐαγγέλιον (βλ. Ματθ. 22,15 – 23,39). Γιὰ νὰ τὸ καταλάβουμε, πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν τὰ ἑξῆς.

\*\*\*

Ὁ Ἰουδαϊκὸς λαός, ὁ περιούσιος λαός, ποῦ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Δαυὶδ καὶ τοῦ Σολομῶντος ἔφτασε στὸ ἀπόγειο τῆς δόξης, ἔπειτα περιῆλθε σὲ κατάπτωσι, καὶ κατόπιν διαιρέθηκε σὲ κόμματα, θρησκευτικὰ μᾶλλον παρὰ πολιτικά. **Τέσσερα ἦταν τὰ κόμματα** αὐτά. Τὸ ἕνα ἦταν οἱ *Ἡρωδιανοί*, οἱ ὀπαδοὶ δηλαδὴ τοῦ βασιλέως Ἡρώδου τοῦ Ἀντίπα· αὐτοὶ συνεργάζονταν μὲ τοὺς Ῥωμαίους κατακτητᾶς. Τὸ ἄλλο ἦταν ἡ αἵρεσις τῶν *Σαδδουκαίων*· αὐτοὶ δὲν παραδέχονταν ἀθανασία ψυχῆς καὶ ἀνάστασι νεκρῶν. Τρίτο ἦταν ἡ ὀργάνωσι τῶν *Φαρισαίων*, ποῦ καυχῶνταν γιὰ τὶς ἀνύπαρκτες ἀρετὲς τους. Καὶ τελευταῖοι ἦταν οἱ *Ἑσσαῖοι*, μιὰ μικρὴ μειονότης πού, ἀηδιασμένοι ἀπὸ τὶς πόλεις, εἶχαν καταφύγει στὴν ἔρημο καὶ στὰ σπήλαια κ' ἐκεῖ ζοῦσαν ἀσκητικὴ ζωὴ.

Ὁ Χριστὸς δὲν ἦταν οὔτε Ἑσσαῖος, οὔτε Ἡρωδιανός, οὔτε Σαδδουκαῖος, οὔτε Φαρισαῖος, ἀλλὰ ἦταν **ὑπεράνω ὅλων**. Ἀνῆκε στὸ Θεό, ἦταν **Θεός**. Κι αὐτοὶ ὅλοι τὸν μισοῦσαν θανάσιμα καὶ ἤθελαν νὰ τὸν ἐξευτελίσουν.

Λέει λοιπὸν τὸ εὐαγγέλιον σήμερα, ὅτι τὸν πλησίασαν οἱ **Ἡρωδιανοὶ** καὶ ἤθελαν νὰ τὸν παγιδεύσουν μὲ ἕνα ἐρώτημα - δίλημμα. Ποιό ἦταν τὸ δίλημμα. Ὡς ὑπόδουλοι οἱ Ἰουδαῖοι πλήρωναν φόρο. Ὁ φόρος ἦταν ἕνα νόμισμα ποῦ ὠνομαζόταν *κῆνσος*. Ρωτᾶνε τὸ Χριστὸ πονηρά· «Πρέπει ἐμεῖς νὰ πληρώνουμε στὸν καίσαρα κῆνσο;». Ὁ Χριστὸς τοὺς ἀποκρίνεται· «Δεῖξτε μου τὸ νόμισμα τοῦ κῆνσου». Ὁταν τὸ ἔδειξαν τοὺς ρωτᾶει· «Τίνος εἰκόνα ἔχει ἐπάνω;» τοῦ Δαυὶδ, τοῦ Σολομῶντος, τίνος; «Τοῦ καίσαρος», ἀπαντοῦν. «Μόνοι σας λοιπὸν τὸ λέτε· ἐφ' ὅσον ἐσεῖς κρατᾶτε στὰ χέρια σας τέτοια νομίσματα, σημαίνει ὅτι ἀ-

ναγνωρίζετε τὴν ἐξουσία τοῦ καίσαρος». Καὶ εἶπε τότε ὁ Χριστὸς τὸ σπουδαῖο ἐκεῖνο λόγιο· «*Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ*» (Ματθ. 22,21). Δηλαδή, πολιτεία καὶ ἐκκλησία εἶνε δύο διάφορα πράγματα· δὲν πρέπει οὔτε ἡ πολιτεία νὰ ἐπεμβαίνει στὰ ἐκκλησιαστικά, οὔτε πάλι καὶ ἡ ἐκκλησία στὰ πολιτικά. Νὰ μένουν στοὺς κύκλους τῶν ἀρμοδιοτήτων τους καθεμιὰ ἐξ αὐτῶν, ἂν θέλουμε νὰ ὑπάρχη ἀρμονία. Ἔτσι οἱ Ἡρωδιανοὶ ἀποστομώθηκαν καὶ ἔφυγαν.

Μετὰ ἔρχονται οἱ **Σαδδουκαῖοι**, ποῦ ἔλεγαν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασι νεκρῶν καὶ ἀθανασία ψυχῆς. Αὐτοὶ ἀνέφεραν μιὰ περίπτωσι ποῦ σπανίως παρουσιάζεται. Σύμφωνα μὲ τὸ μωσαϊκὸ νόμο, ἐὰν ἕνας ἄντρας πέθαινε χωρὶς ν' ἀφήσῃ παιδιὰ καὶ εἶχε ἀδέρφια, ἦταν ὑποχρεωμένα τ' ἀδέρφια του νὰ πάρουν τὴ χήρα σύζυγό τους. Πέθανε λοιπὸν ἕτσι κάποιος. Ἡ γυναίκα, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, πῆρε τὸν δεῦτερο ἀδερφό του· ἀλλὰ κι αὐτὸς πέθανε χωρὶς ν' ἀφήσῃ παιδιὰ. Τὸ ἴδιο ἐγένε μὲ τὸν τρίτο, τὸν τέταρτο, τὸν πέμπτο, τὸν ἕκτο, καὶ τὸν ἕβδομο· μὲ κανένα δὲν ἔκανε παιδιὰ. Ρωτᾶνε λοιπὸν τὸ Χριστό· Στὸν ἄλλο κόσμον σὲ ποιὸν ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ θ' ἀνήκη ἡ γυναίκα; Πονηρὴ ἢ σκέψι τους· σεξουαλικῆς φύσεως ἐρώτημα αὐτό. Κι ὁ Χριστὸς ἀπήντησε· «*Πλανασθε μὴ εἰδότες τὰς γραφάς*» (Ματθ. 22,29). Διότι στὸν ἄλλο κόσμον θὰ ἐπικρατοῦν ἄλλες συνθῆκες· ἐκεῖ θὰ ζοῦν σὰν ἄγγελοι. Δὲν θὰ ὑπάρχη διάκρισι φύλων, δὲν θὰ ὑπάρχουν ἄντρες καὶ γυναῖκες· θὰ ζοῦν ὅλοι ὑπὸ ἰδεώδεις ἀφάνταστες συνθῆκες. Ἀποστομώθηκαν κι αὐτοί, δὲν μπόρεσαν νὰ κάνουν τίποτε.

Μετὰ παρουσιάστηκαν οἱ **Φαρισαῖοι**. Προέβαλαν κι αὐτοὶ τὸ ἐρώτημά τους. Ποιὰ εἶνε, λένε, ἡ πιὸ μεγάλη ἐντολὴ τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου; Ὁ Χριστὸς τοὺς ἀπήντησε· Μεγαλύτερη ἐντολὴ εἶνε τὸ «*Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν*

σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου...» καὶ «τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν» (Δευτ. 6,5. Λευϊτ. 19,18. Ματθ. 22,37). Τοὺς θέτει ὁμῶς τώρα κ' ἐκεῖνος ἓνα ἐρώτημα· «Τί ἰδέα ἔχετε γιὰ τὸ Μεσσία; τίνος ἀπόγονος θὰ εἶνε;». «Τοῦ Δαυὶδ», ἀπαντοῦν. Κι ὁ Χριστὸς τοὺς ἐρωτᾷ πάλι· «Καὶ πῶς ὁ Δαυὶδ λέει· “Ἐἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου...” (Ψαλμ. 109,1. Ματθ. 22,44); Πῶς, ἐνῶ γνωρίζουμε ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε ἀπόγονος τοῦ Δαυὶδ, ὁ Δαυὶδ τὸν λέει Κύριό του, δηλαδὴ Θεό;». Δὲν μπόρεσαν νὰ τὸ λύσουν τὸ πρόβλημα αὐτό. Γιατὶ πράγματι ὁ Χριστὸς, ὡς ἄνθρωπος, εἶνε ἀπόγονος τοῦ Δαυὶδ· ἀλλ' ὡς Θεὸς εἶνε ὁ Κύριος πάντων, καὶ τοῦ Δαυὶδ καὶ ὄλων. Πάει νικῆθηκαν κι αὐτοί.

Τὴν ἡμέρα αὐτή, ἀντὶ νὰ ἐξευτελίσουν τὸ Χριστό, **ὅλοι ἀποστομώθηκαν**. Καὶ θαύμαζε ὁ λαὸς γιὰ τὴ σοφία του.

\* \* \*

Μετὰ ὁ Χριστὸς ἄνοιξε τὸ στόμα του καὶ ἄρχισε τρομερὸ ἔλεγχο ἐναντίον τῶν Φαρισαίων. Εἶπε τὰ **ὀκτὼ «οὐαί»** (Ματθ. κεφ. 23ο), ποὺ σὰν ἀστροπελέκια, ἔπεφταν στὰ κεφάλια τους. Γιὰ νὰ τὰ ἐρμηνεύσουμε θὰ ἴπρεπε νὰ κάνουμε ὀκτὼ κηρύγματα. Ἄλλ' ἐμεῖς θὰ ἀρκεστοῦμε νὰ ποῦμε μόνο τὰ ἐξῆς.

Οἱ Φαρισαῖοι εἶχαν ἐξωτερικὴ θρησκευτικὴ κώπη. Νήστευαν, προσεύχονταν, ἔκαναν ἐλεημοσύνες, φοροῦσαν ροῦχα μὲ μεγάλα κράσπεδα. Ἔτσι εἶχαν δημιουργήσει τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶνε οἱ ἅγιοι τῆς ἐποχῆς. Ὑποκρίνονταν ὁμῶς, καὶ ὁ Χριστὸς τοὺς ἀποκαλύπτει. «*Οὐαὶ ὑμῖν*», ἀλλοίμονό σας, λέει· μοιάζετε μ' ἐκεῖνον ποὺ προσέχει μὴν καταπιῆ τὸ κουνουπάκι, μὰ καταβροχθίζει τὴν καμήλα (Ματθ. 23,24). «*Οὐαὶ ὑμῖν*», λέει· μοιάζετε μ' ἓνα ποτήρι, ποὺ ἀπ' ἔξω εἶνε καθαρὸ ἀλλὰ μέσα εἶνε ὄλο ἀκαθαρσία (ἔ.ἀ. 23,25). «*Οὐαὶ ὑμῖν*», λέει· μοιάζετε μὲ τάφους σκεπασμένους μὲ μάρμαρο, ἀλλὰ κάτω ἀπ' τὴ μαρμάρηνη πλάκα ὑπάρχει δυσωδία «*ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας*» (ἔ.ἀ. 23,27). **Τοὺς ἤλεγε δριμύτατα ὁ Χριστὸς μ' αὐτά**, κι αὐτοὶ ἐξωργίστηκαν τρομερὰ ἐναντίον του.

Τί νὰ ποῦμε, ἀδελφοί μου; Κ' ἐμᾶς **ἡ θρησκευτικότητά μας δὲν εἶνε εἰλικρινής**. Χαρακτηριστικὸ εἶνε τὸ ἐξῆς παράδειγμα. Κάτω στὴ Μάνη νηστεύουν Τετάρτη καὶ Παρασκευή, ὅλα αὐτὰ τὰ κρατᾶνε. Ἐν τούτοις ἔχουν μιὰ κακὴ συνήθεια, ἓνα πάθος· ἔχουν τὴ λεγομένη **βεντέττα**. Τί θὰ πῆ **βεντέττα**; Σκοτώθηκε κάποιος; δὲν πᾶνε στὸ δικαστήριο, ἀλλὰ κάποιος συγγενῆς τοῦ φονευθέντος ἀναλαμβάνει νὰ θανατώσῃ ἓνα συγγενῆ τοῦ ἄλλου, τοῦ φονέως. Ὡρισαν, λοιπόν, κάποιον νέο νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὸ τὸ ἀπαίσιο ἔργο, κ' ἔπρεπε αὐτὸς

νὰ πάῃ μακριά, μέσα σ' ἓνα δάσος, νὰ βρῆ κάποιον νὰ τὸν σκοτώσῃ. Ἦταν ὁμῶς ἡμέρα νηστείας, καὶ ἡ μάνα τοῦ ὑποψήφιου φονιά τοῦ ἐτοίμασε φαγητὸ νηστήσιμο! Τὸ ὅτι θὰ σκότωνε καὶ θὰ ρουφοῦσε τὸ αἷμα ἀνθρώπου δὲν τὴν πείραζε καθόλου. Ὑποκριτικὴ εὐσέβεια. Τὰ μικρὰ καὶ εὔκολα τηροῦμε, ἐνῶ τὰ μεγάλα καὶ σπουδαῖα, τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, δὲν τὶς τηροῦμε. Ἄν ὁ Χριστὸς ἐρχόταν πάλι στὸν κόσμον, ὄχι ὀκτὼ ἀλλὰ δεκαοκτὼ «*οὐαί*» θὰ μᾶς ἔλεγε. Γιατὶ ζοῦμε μιὰ φαινομενικὴ εὐσέβεια. Ὑπάρχει τὸ φαινόμενο, ἀλλὰ ἡ οὐσία ἀπουσιάζει.

**Τὸ φαίνεσθαι καὶ τὸ εἶναι** – μεγάλη διαφορά. Ἄλλο τὸ φαίνεσθαι, καὶ ἄλλο τὸ εἶναι. Θὰ μπορούσαμε νὰ κάνουμε ὀλόκληρο κήρυγμα πάνω σ' αὐτό. Βλέπεις π.χ. μιὰ γυναῖκα καὶ τὴ θεωρεῖς ἠθικὴ, ἐν τούτοις ἔχει σχέσεις μὲ ἄλλους ἄντρες. Βλέπεις τὸν ἄλλο ποὺ φαίνεται δίκαιος, ἀλλὰ εἶνε κλέφτης. Βλέπεις τὸν ἄλλο νὰ ἔρχεται στὴν ἐκκλησία, καὶ ὁμῶς εἶνε δολοφόνος, ἀφοῦ κάνει ἐκτρώσεις. Ὑπάρχουν νομίσματα γνήσια, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ κίβδηλα. Ὅχι κίβδηλα λοιπὸν ἀλλὰ γνήσια νομίσματα. Δυστυχῶς ἐπικρατεῖ τὸ φαίνεσθαι.

Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ἔλεγε· Ἀμφιβάλλω ἂν μέσα στὴν Ἀντιόχεια, τὴ μεγάλη πόλι, ὑπάρχουν ἑκατὸ Χριστιανοί. **Χριστιανὸς** εἶνε μεγάλο ὄνομα καὶ μεγάλο πρᾶγμα. Χριστιανὸς εἶνε αὐτὸς ποὺ πιστεύει, αὐτὸς ποὺ μετανοεῖ καὶ κλαίει γιὰ τ' ἁμαρτήματά του, αὐτὸς ποὺ ἐξομολογεῖται καὶ κοινωνεῖ, αὐτὸς ποὺ ἐλεεῖ, ὁ πρᾶος καὶ ταπεινός. Αὐτὰ τὰ γνωρίσματα δὲν τὰ ἔχουμε· ἔχουμε μόνο τὸ φαίνεσθαι, τὴ ρεκλάμα...

\* \* \*

Σήμερα, ποὺ ἀκούσαμε τὰ «*οὐαί*», θαυμάζουμε τὴ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ. Μακροθυμεῖ καὶ περιμένει τὴ **μετάνοιά** μας. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος λέει, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ μᾶς δικάσῃ ὄχι διότι ἁμαρτάνουμε, ἀλλὰ διότι δὲν μετανοοῦμε.

Γι' αὐτὸ τὴν περίοδο αὐτὴ νὰ προσέλθουμε **ὅλοι στὴν ἐξομολόγησι**. Δὲν ἐξαιρεῖται κανεὶς· οὔτε ψαλτάδες, οὔτε παπᾶδες, οὔτε κανεὶς ἄλλος. Ὅπως αὐτὸς ποὺ δὲν εἶνε βαπτισμένος δὲν εἶνε Χριστιανός, ἔτσι κι αὐτὸς ποὺ δὲν ἐξομολογήθηκε δὲν εἶνε Χριστιανός. Διότι, ὅπως εἶπαν οἱ πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ μετάνοια εἶνε τὸ δεύτερο βάπτισμα.

Εἶθε ὁ Θεὸς τὶς ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες νὰ δώσῃ νὰ συναισθανθοῦμε τὰ ἁμαρτήματά μας. Νὰ εἴμαστε ὄχι μόνο τοῦ φαίνεσθαι ἀλλὰ καὶ τοῦ εἶναι. Νὰ περάσουμε ὅλοι ἀπὸ τὴν ἱερὰ κολυμβήθρα τῆς ἐξομολογήσεως, νὰ μετανοήσουμε εἰλικρινῶς, γιὰ νὰ βροῦμε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ· ἀμήν.

**(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**